

No és cap novetat si afirmem que el patrimoni geològic dels espais naturals protegits de les Muntanyes de Prades i del Paratge Natural d'Interès Nacional de Poblet constitueixen un conjunt de primer ordre per tal de poder estudiar i conèixer molts dels esdeveniments produïts al llarg de la història geològica de les Serralades Costaneres Catalanes i el seu contacte amb la Depressió Central Catalana.

Des del punt de vista geofísic i geològic aquest espai revesteix d'una importància destacable, bàsicament per les seves àrees d'interès estructural, geodinàmic, tectònic... i també pels processos de mineralització relativament recents. La litologia està condicionada per la seva pertinença a la Serralada Prelitoral, a la Depressió Central Catalana i al Camp de Tarragona. Aquestes unitats estan separades per dues grans falles, de direcció aproximada NE-SW. La falla de Poblet al nord i la falla del Camp al sud.

Algunes de les zones dins els àmbits del futur Parc Natural ja han estat incloses a l'Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya, són:

- Geozona 301 - Modelat granític de la Vall de Castellfollit (una de les valls més impressionants incloses al PNIN de Poblet)
- Geozona 302 - Roca Llaurada (al vessant septentrional de la Serra del Montsant)
- Geozona 304 - Esculls de la Riba (a l'extrem oriental envoltant i incloent el nucli urbà de la Riba)
- Geozona 305 - Prades - Siurana (a la part nord-occidental del bloc enlairat entre les dues poblacions, que inclou els plans de la Guàrdia i la serra de la Gritella)
- Geozona 306 - Pedra d'Alcover (entre els nuclis habitats d'Alcover, Mont-Ral i El Pinetell, que inclou els jaciments paleontològics excepcionals)
- Geozona 307 - Coll d'Alforja - Serra de la Mussara (a la vessant meridional de l'espai)

Es proposa incloure tres zones més pels motius que s'exposen tot seguit (de fet dues d'aquestes zones ja es proposaven a l'*Avantprojecte de Parc Natural de les Muntanyes de Prades i de Poblet del 2007* redactat el 2007):

- **Geozona "Pujada de la Pena":**

La geozona Pujada a la Pena es situa just al sud del monestir de Poblet. Compren des del sector pròxim al monestir de la Poblet fins al mirador de la Pena, i transcorre al llarg del camí de pujada que connecta els dos punts. Té una extensió aproximada de 6 kilòmetres i la seva alçada varia entre els 500 i els 950 metres. La geozona presenta un itinerari geològic amb una base clarament didàctica recolzada per l'interès turístic de la zona. L'interès geològic es basa en la pròpia estructura geològica de la zona, situada a l'extrem sud-est de la depressió de l'Ebre que es troba en contacte amb les Muntanyes de Prades, ambdues separades per la falla de Poblet. Així doncs, l'estructura geològica principal de l'espai és una falla inversa que enfonsa el bloc nord (depressió de l'Ebre) i aixeca el sud (Muntanyes de Prades). Al llarg de la geozona es poden observar totes les edats geològiques i quasi be tots els materials que afloren en aquest paratge, convertint-lo en una secció tipus.

Una geozona que inclouria un interessantíssim jaciment paleontològic silurià que necessita tant de protecció com d'estudi en profunditat, una reivindicació històrica de la comunitat científica.

- **Geozona "Mina Atrevida (falla mineralitzant)"**

Aquesta geozona es localitza a les parts més elevades del barranc de les Fargues i el barranc de l'Argentada. L'interès d'aquesta rau en la integració de la geologia i la història minera del PNIN. És de destacar que la "Mina Atrevida" constitueix l'explotació minera en galeria més gran de tot el paratge. L'explotació del seu filó de baritina fins als anys 90 és sens dubte l'aprofitament miner més emblemàtic de l'entorn. Una altra reivindicació que porta anys clamant per la seva protecció i valorització.

- **Geozona "Els Motllats"**

Els Motllats constitueixen un altiplà acinglerat d'especial interès geomorfològic, tant per les estructures geològiques que el formen, com pels processos d'erosió als que ha estat sotmès durant l'evolució del seu relleu. Un del seu interès rau en la presència d'un ric i interessant

patrimoni paleontològic juràssic, basat en restes fòssils de mol·luscs i braquiòpodes, estudiat fa molts anys i que seria interessant una posada al dia amb la seva valoració i protecció. A part de constituir una àrea d'especial interès paisatgístic. Una zona que per altra banda hauria de declarar-se com a Reserva Natural Parcial, com ja apuntava l'*Avantprojecte de Parc Natural de les Muntanyes de Prades i de Poblet* del 2007.

Joan Cartanyà

Investigador de l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont i ciutadà de la Conca